

Motion till riksdagen

1988/89:Fi57

av Gunnar Björk m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:142 om fortsatt
valutareglering m.m.

Finansplanen i januari aviserade klart regeringens och riksbankens avsikter att under nästkommande budgetår fullfölja den avregleringsprocess på kapital- och valutamarknaden som påbörjades 1985. Centerpartiet har vid ett flertal tillfällen, nu senast i en motion under vårriksdagen understrukt nödvändigheten av en fortsatt avreglering av valutamarknaden.

Erfarenheterna av den hittills genomförda avregleringen, framför allt betingad av den allmänna liberalisering som skett på kapitaimarknaden, har i all huvudsak varit positiv. De stabiliseringspolitiska invändningar som valutakommittén redovisade i sitt betänkande 1985 motiverar knappast ett bibehållande av valutaregleringen. De återstående delarna av regleringen utgör knappast något reellt skydd mot stora kapitalflöden eller ett effektivt stöd för stabiliseringspolitiken. Till detta skall läggas att de återstående valutarestriktionerna i huvuddelen av länderna i Europamarknaden kommer att avskaffas 1990. En ökad utrikeshandel, en alltmer oreglerad handelskreditgivning, liberalisering av kommersiella krediter inom ramen för internationella åtaganden, näringslivets ökade internationalisering samt den ökade dynamiken och effektiviteten som de nya finansiella instrumenten på en avreglerad kreditmarknad skapat, innebär att knappast några samhällsekonomiskt eller stabiliseringspolitiskt bärande skäl motiverar en bibehållen valutareglering. En bibehållen reglering kan inte heller bidra till att skapa en effektiv och självständig penning- och räntepolitik. Istället har den allmänna avregleringen på kapitalmarknaden lett till en ökad integration och samvariation i den internationella ränteutvecklingen.

Mot bakgrund av att denna allmänna strukturella förändring av kapital- och valutamarknaden skett samtidigt som en viss internationell konjunkturavmattning kan skönjas talar nu allt för att utnyttja avskaffandet av valutaregleringen som en möjlig språngbräda för anpassning av svensk ränte- och valutapolitik till våra vanligaste handelspartners. Som centerpartiet tidigare betonat förutsätter en avreglering ökade krav på disciplin och konsekvens i den generella ekonomiska politiken. En konsekvent penning- och finanspolitik måste ha som målsättning att hålla inflationen nere på en internationell nivå. Som riksbanken mycket riktigt påpekar har en balans i valutaflödena kunnat uppnås på ett tillfredsställande sätt med generella penningpolitiska medel. Otvetydigt leder ett fullföljande av valutaavregleringen till ett ökat förtroende för svensk ekonomisk möjlighet och vilja att eftersträva en balanserad ekonomisk utveckling och framför allt en

avsiktsförklaring att upprätthålla en stabil växelkurs. Detta om något bör ge oss betydande möjligheter att deltaga i och tillgodogöra oss fördelarna av en internationell integration på kapitalmarknaden.

Även om betydande delar av valutaregleringen avvecklats under de senaste åren kvarstår dock väsentliga delar. Det gäller exempelvis köp och försäljning av andra utländska värdepapper än aktier, valutautlåningars förvärv av räntebärande svenska värdepapper, valutainlåningars bankdispositioner i utlandet, valutautlåningars konton i Sverige som inte får vara räntebärande. Andra restriktioner är tid och återbetalning vid lån i utländsk valuta och i fråga om lån i utlandet. Ett ytterligare område där restriktioner ännu kvarstår är hinder för fysisk person att ta upp lån i utlandet och rätt att teckna utländska livförsäkringar. Från det senare görs dock undantag för premier upp till 3 000 kr per år.

Som framhålls i propositionen innebär inte ett avskaffande av valutaregleringen att en helt förbehållslös valutamarknad öppnas. Begränsningen framöver kommer dock inte att gälla i första hand ändamålet för kapitalplaceringar utan snarare transaktionssättet. Även framdeles kommer betalningar att ske via valutabank som dessutom ges en utvidgad uppgiftsskyldighet. Samma gäller värdepapper som måste läggas i depå hos valutabank eller godkänd fondkommissionär. Centerpartiet har tidigare i motion understrukit nödvändigheten av att åtgärder och lagstiftning som regeringen aviserat dels i finansplanen men också nu i propositionen 1988/89:142 avseende skattekontroll och statistik och andra frågor av teknisk karaktär både är rimliga och nödvändiga.

Centerpartiet anser att den fortgående avregleringen av kapitalmarknaden kommer att gälla anpassning. De förväntningar som skapats genom aviseringarna om fortsatt valutaavreglering motiverar att avregleringsprocessen sker snabbt. Detta får dock inte ske på ett sådant sätt att frågor av mer formell karaktär negligeras. Det rör skattekontrollen, statistikinsamling, hänsyn till en kommande skattereform m.m. Centerpartiet delar därför riksbankens och regeringens bedömning att skäl finns att bibehålla delar av valutaregleringen som för nyss nämnda motiv kan spela en viktig roll. Det gäller framför allt regleringar som anger på vilket sätt betalningar till utlandet framdeles bör ske. Centerpartiet finner heller ingen anledning att ange en kortare tid än den som i propositionen föreslås för en temporär förlängning av valutaregleringen. Det bör dock betonas att målsättningen för den fortsatta avregleringen på initiativ av riksbanken bör fortgå i en sådan takt att resterna av den svenska valutaregleringen avvecklas till den tidpunkt då den föreslagna temporära förlängningen av valutaregleringen utgår.

Hemställan

Mot. 1988/89
Fi57

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motio-
nen anförts om en fortsatt valutareglering.

Stockholm den 24 april 1989

Gunnar Björk (c)

Ivar Franzén (c)

Rolf Kenneryd (c)

Martin Olsson (c)

Görel Thurdin (c)

Gunilla André (c)

Håkan Hansson (c)